

Teksti: Pirjo Lönnqvist ja Outi Grusander
Kuvat: Pirjo Lönnqvist

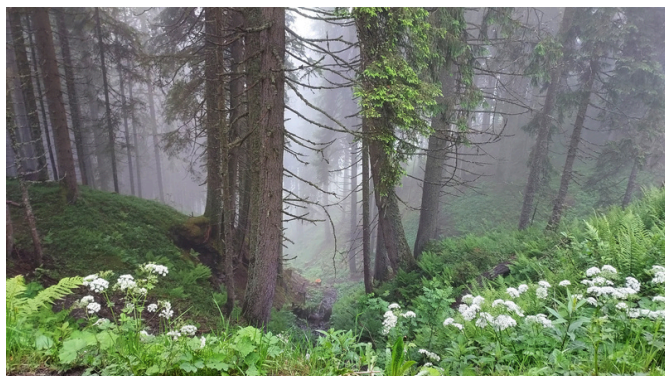
Metsänomistajat oppimassa Itävallassa

Mhy Lounametsä ja Mhy Pirkanmaa järjestivät yhdessä kesäkuussa ainutlaatuisen metsämatkan upeisiin Zell am Seen vuoristomaisemiin. Viiteen päivään mahtui niin nähtävyyksiä kuin metsäkohteita vuoristometsänhoidosta saha- ja höyläämövierailuun. Lisäksi tutustuttiin kansallispuistokeskukseen, eri kasvillisuusvyöhykkeisiin ja alueen nähtävyyksiin sekä ihailtiin jäätikkö- ja vesiputousmaisemia.

Itävallassa metsillä on tärkeä tehtävä suodattaa puhdasta juomavettä, torjua tulvia sekä lumivyöryjä ja eroosiota, unohtamatta hiilensidontaa. Harvennushakkuissa poistettavat puut valitaan huolella, sillä jäljelle jäävä puusto sitoo juuristoineen maata. Näin metsät kestävät myrskytuhoja ja suojaavat laaksojen kyliä lumi- ja maanvyöryiltä, eroosiolta sekä tulvilta.

Metsuria ei saa huimata Schmittentalin rinteillä

Schmittenlaakson vuorten rinteillä ja vuoristometsissä kasvavien puiden korjuussa on omat erikoisuutensa, jotka myös kolmenkymmenen hengen metsänomistajajoukkomme kävi toteamassa.

Kaapelihissillä lähes huipulle, ja jalan alas. Samalla oppaana toiminut metsänhoitaja **Pulz** kuvaili, miten 900 hehtaarin ns. yhteismetsän vuoristopuuta korjataan ja hoidetaan.

- Jyrkimmissä rinteissä metsäkoneiden sijaan, puut kaadetaan metsurityönä ja vinnataan pitkillä työvajereilla prosessoitavaksi tasaisemmalle maalle. Aukkoja ei hakata. Poimittavat puut korjuuralla ovat lähes aina yli satavuotiaita. Korkeammalla, jossa kasvu on hitaampaa, vielä kymmeniä vuosia vanhempia. Vinssaustyössäkin on vaaransa, ja tapaturmia sattuu ajoittain.

- Uudistettaessa metsää käytetään vähintään kolmevuotiaita, mielellään nelivuotiaita kuusentaimia. Kokemus on osoittanut, että pienet taimet eivät selviydy muun kasvillisuuden vallatessa elintilan.

Sahatavaraa ympäristöstävällisesti

Toiseksi vierailukohteeksi valikoitui Holz Dieterichin oman bioenergiailaitoksen omaava saha ja höyläämö Berchtesgadenissa. Yrityksen historia ulottuu peräti 550 vuoden taakse. Holz Dieterich on 20 hengen perheyritys, joka työstää ja jatkojalostaa pääasiassa PEFC-sertifioitua metsäkuusta ja lehtikuusta, jotka korjataan lähialueen vuoristometsistä talvi-aikaan. Yrityksen tarvitsema energia tuotetaan kokonaan Ramsauer Ache -järven uusiutuvalla vesivoimalla.

Perheyrityksen vetäjä **Korbinian Dietrichiltä** saimme kuulla, että puun saatavuus on vaikeutunut lähimetsien siirtyessä suojelualueiksi, ja hankintahinnat ovat nousseet.

Kosteaa ilmasto vaikuttaa

Euroopan korkeimmilla, Krimmlerin vesiputoksilla kuulumme mahtavien luonnonvoimien ja kuohuvien vesimassojen jylhät konsertit. Huomio kiinnittyi heti vesiputousten aiheuttaman mikroilmaston vaikutuksesta alueen puustoon ja pintakasvillisuuteen. Hohe Tauernin kansallispuistokeskuksessa saimme lisätietoa alueen metsien hoidosta.

Kotkanpesä peittyi sumuharsoon

Kehlsteinhaus – Kotkanpesä rakennettiin Adolf Hitlerille 50-vuotislahjaksi mahdottomalta kuulostaneen rakennusurakan aikaansaannoksena. Vuonomainen Königssee avautuu Kehlsteinhausin maisemista vuoriston kera ja kirkaana päivänä näkyy aina Salzburgiin saakka.

Vierailupäivänä maisemat peittyivät pääosin sumuun, joten bussin pääteasemalta kuljettiin hissitunnelia ylös ja näköalareittiä eli kapeana kiemurtelevaa luontopolkua alas kävellen ihastellen vaellusreittiä kivikkoisessa rinteessä – sumusta huolimatta alueen jylhyys oli käsinkosketeltavaa.

Augut-pientilalta tuliaisia

Schmittentalissa vierailtiin myös Augut-pientilalla lounaalla sekä saatiin maistaa tilan tuotteita sen omassa puodissa ja moni hankki myös tuliaisia puodin valikoimista.

Henkeäsalpaavia maisemia

Alpit kulkevat lähes koko Itävallan halki lännestä itään. Grossglockner, Itävallan korkein vuori kohoaa 3798 metrin korkeuteen. Aurinkoisena perjantaipäivänä ihailtiin jäätikkömaisemia sekä telmiviä murmeleita, nähtiin eri kasvillisuusvyöhykkeitä ja noustiin puurajan yläpuolelle. Jäätiköiden reunoilla saattoi havaita niiden viimeaikaisen nopean sulamisen. Alempana jokivarret ovat niittyinä, joissa lampaat ja lehmät laiduntavat. Vuorenrinteet ovat metsien peitossa ja maisemassa näkee lumivyöryjen mahtavan voiman. Ryhmän retkeä edeltävänä päivänä Grossglocknerin alppitie, jossa kymmeniä neulansilmämutkia, oli suljettu lumisateen takia.

Muutama pointti Itävallan metsistä

- Valtaosa metsistä on yksityisomistuksessa. Pienmetsänomistajiksi katsotaan alle 200 ha metsätilat.
- Noin puolet maa-alasta on metsää, ja kaksi kolmannesta on vuoristoa.
- V. 2023 hakkuumäärästä (19 Mm³) lähes puolet oli vaurioitunut hyönteisten, erityisesti kirjanpainajan tai myrskyjen johdosta. Tuhopuut olivat valtaosin havupuuta.
- Kestävää metsänhoitoa arvostetaan. Puu- ja metsäteollisuudella on iso rooli ilmaston suojelemissa. Tutkimusta tehdään aktiivisesti, ja kehitetään puupohjaisia vaihtoehtoja pienentämään hiilen ja energian kulutusta.
- Sahatavaran tuotanto on merkittävin osa metsäteollisuutta.
- Metsäalan koulutus on pakollinen, jos haluaa itse hoitaa metsiään; hehtaareista riippuen tarvitaan tietyn tasoisen koulutus. Oppisopimuskoulutus on suosittua.

Elämyksellisen matkan oppaana toimi Anne Lappi (oik.), jolta ammennettiin paljon paikallistietoa. Kuvassa vasemmalla Sahayrityksen vetäjä Korbinian Dietrich.

Metsänhoitoyhdistysten edustajana matkalla toimi Pirjo Lönnqvist Mhy Lounametsästä, ja vastuullisena matkanjärjestäjänä Kon-Tiki Tours.

